

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2012. április 25.)

az európai kockázati tőke-alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról, és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2012/32)

(2012/C 175/05)

Bevezetés és jogalap

2012. január 20-án az Európai Központi Bank („EKB”) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az európai kockázati tőke-alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ⁽¹⁾, (a továbbiakban: a kockázati tőke-rendelettervezet) és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ⁽²⁾ (a továbbiakban: az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek hatással járnak az európai pénzügyi piacok integrációjára és érintik a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdésében említett, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák illetékes hatóságok általi zavartalan megvalósításában való részvételét. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

1. A kockázati tőke-rendelettervezet célja az európai kis- és középvállalkozások (kkv-k) által a vállalkozás beindítása szakaszában tapasztalt finanszírozási hiányosságok megoldása. Mivel e vállalkozások finanszírozásának jelentős része kisebb – átlagosan 60 millió EUR alatti kezelt eszközállomány alatti méretű – alapokból származik, a rendelettervezet célja, hogy Unió-szerte javítsa a forrásbevonási képességet. A rendelettervezet egységes szabályozási keretben hozza létre az azonos jellemzőkkel rendelkező, külön európai kockázati tőke-alapokat. Ez biztonságot és átláthatóságot teremt minden érdekelt számára, beleértve a befektetőket, szabályozókat és a befektetésre jogosult vállalatokat. Az egységes piaci engedély bevezetése – melynek révén az egyik tagállamban nyilvántartásba vett alap befektetési jegyeit más tagállamokban is forgalmazni tudja – csökkentené az igazgatási terheket és behatárolná a szabályozási akadályokat.
2. Ezt a keretet kiegészíti az európai szociális vállalkozásokról szóló rendelettervezet, amelynek célja a szociális vállalkozás ösztönzése az európai szociális vállalkozás (a továbbiakban: európai szociális vállalkozások) új kategóriájának létrehozása révén. Ez segíteni fog a befektetőknek a szociális vállalkozásokba befektető alapok azonosításában és összehasonlításában és tágítani fogja az alapok nemzetközi befektetőknek történő forgalmazásának lehetőségeit.

⁽¹⁾ COM(2011) 860 végleges.

⁽²⁾ COM(2011) 862 végleges.

3. Az Európa 2020 stratégiában ⁽¹⁾ ismételten szerepel, hogy a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítására célzott szabályozási fellépés szükséges, különösen azon akadályok kezelése révén, amelyek hátráltatják a kockázattőke-finanszírozás erre szánt befektetési alapok révén történő áramlását. Az Európai Tanács jóváhagyta ezt a megközelítést azzal, hogy felhívást intézett a kockázati tőke határokon átnyúló áramlása megmaradt szabályozási akadályainak megszüntetésére ⁽²⁾. Ennek eredményeként az Európai Bizottság 2011 áprilisában kezdeményezést jelentett be annak biztosítására, hogy bármelyik tagállamban letelepedett kockázattőke-alap az egész Európai Unióban folytathasson forrásbevonási tevékenységet ⁽³⁾.
4. Az EKB már észlelte a számos kkv által a finanszírozáshoz való hozzáférésben aközelmúltban – a nagyvállalatoknál nagyobb mértékben és különösen piaci stresszhelyzetben – tapasztalt nehézségeket ⁽⁴⁾. A gyorsan terjeszkedő kkv-k forrásbevonásának elősegítésére és a vonatkozó szabályozási követelmények egyszerűsítésére az EKB-nak meggyőződése, hogy javasolt új rendszerek jelentősen hozzá fognak járulni az innovatív és fenntartható gazdaság fejlődéséhez. Az Európa 2020 stratégia sikeres és időben történő megvalósításához kulcsjelentőségű az innovatív és szociális beállítottságú kkv-k finanszírozása széttagolt-ságának megszüntetése, valamint egy integrált és folytonos, egész EU-ra kiterjedő pénzügyi piac kialakulásának elősegítése, ami ösztönözné és elősegítené e szektorokban a határon átnyúló befektetéseket.
5. Ennélfogva az EKB örvendetesnek tartja a rendelettervezeteket, melyek egységes követelményeket fognak bevezetni az egységes, európai megnevezés és azonos érdemi szabályozási keret alatt működő alapok tekintetében, egyidejűleg biztosítva a megfelelő felügyeletet. E tekintetben az EKB megjegyzi, hogy több vonás hozzájárulna a megfelelő és kiegyensúlyozott szabályozási keret megvalósításához: a rendszer önkéntes jellege ⁽⁵⁾, az illetékes hatóságok közötti, határokon átnyúló értesítési folyamat ⁽⁶⁾, a minősített alapkezelő magatartására vonatkozó szabályok és a közzétételi követelmények ⁽⁷⁾, illetőleg az egységes engedély tényleges felügyeletének biztosítását szolgáló rendelkezések ⁽⁸⁾.

Különös megjegyzések

6. Az EKB támogatja a Bizottság azon célkitűzését, hogy biztosítsa a rendelettervezetek összhangját az alternatív befektetési-alap-kezelők vonatkozásában a 2009/65/EK irányelv és az alternatív befektetési-alap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/61/EU irányelv ⁽⁹⁾ alapján létező rendszerrel. E tekintetben az EKB üdvözli a rendelettervezetekben a 2011/61/EU irányelvben szereplő határértékekre való hivatkozásokat ⁽¹⁰⁾, mely irányelv a tőkealapokra 500 millió EUR határértéket vezet be, mely elválasztaná az európai kockázattőke-alapok és az európai szociális vállalkozási alapok rendszerét a 2011/61/EU irányelvvel létrehozott kerettől.
7. Az EKB megjegyzi, hogy a fenti értékhatár arra szolgál, hogy megkülönböztesse azon alternatív befektetési-alap-kezelőket, amelyek tevékenysége a pénzügyi stabilitásra jelentős következményekkel járhat, azoktól, amelyek esetében ez nem valószínű, és hogy a javasolt rendszer vonatkozni fog a rendszer-szinten nem jelentős alapokra is ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ A Bizottság „Európa 2020 Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleménye, COM(2010) 2020 végleges.

⁽²⁾ Az Európai Tanács 2010. február 4-i következtetéseinek 22. pontja.

⁽³⁾ A Bizottság közleménye: „Egységes piaci intézkedéscsomag – Tizenkét mozzatúrgó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez – Együtt egy újfajta növekedésért”, COM(2011) 206 végleges, különösen annak 2.1 pontja.

⁽⁴⁾ Az Európai Központi Bank 2012. március 22-i CON/2012/21 véleménye i. a pénzügyi eszközök piacairól és a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló irányelv iránti javaslatról, ii. a pénzügyi eszközök piacairól és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló (EMIR) rendelet módosításáról szóló rendelet iránti javaslatról, iii. a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókról szóló irányelv iránti javaslatról és iv. a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló rendelet iránti javaslatról, 8. pont. A Hivatalos Lapban még nem tették közzé. A magyar változat elérhető az EKB weblapján a <http://www.ecb.europa.eu> címen.

⁽⁵⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet 4. cikke és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet 4. cikke.

⁽⁶⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet 15. cikke és 20. cikkének (3) bekezdése és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet 16. cikke és 21. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁷⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet 7–12. cikke és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet 7–13. cikke.

⁽⁸⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet 13–22. cikke és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet 14–23. cikke.

⁽⁹⁾ HL L 174., 2011.7.1., 1. o. Bizottsági személyzeti munkadokumentum – az európai kockázattőke-tőke alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatot kísérő hatásvizsgálat, SEC(2011) 1515, 37. o.

⁽¹⁰⁾ A 2011/61/EU irányelv 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

⁽¹¹⁾ A 2011/61/EU irányelv (17) preambulumbekkezdése.

8. A rendelettervezetek hatályának feltétele az is, hogy valamennyi minősített kockázattőke-alapnak és a szociális vállalkozási alapnak tőkeáttétel nélküli alapnak kell lennie annak biztosítására, hogy a minősített alapok ne járuljanak hozzá a rendszerkockázatok kialakulásához, és hogy a minősített portfóliótársaságok támogatására összpontosítsanak ⁽¹⁾. Ennélfogva – miközben a tőkeáttétel koncepciója számos alternatív befektetésialap-kezelő üzleti modelljében alapvető ⁽²⁾ – az EKB helyénvalónak tartja az európai kockázattőke-alapok és az európai szociális vállalkozási alapok javasolt rendszerében a tőkeáttétel tilalmának kifejezett előírását ⁽³⁾.

Abban az esetben, ahol az EKB a rendelettervezet módosítására tesz javaslatot, a melléklet tartalmazza a szerkesztési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2012. április 25-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet (13) preambulumbekkezdése és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet (13) preambulumbekkezdése.

⁽²⁾ Az alternatív befektetésialap-kezelőkről szóló 2004/39/EK és a 2009/.../EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról szóló, 2009. október 16-i CON/2009/81 EKB-velemény (HL C 272., 2009.11.13., 1. o.) 11. pontja.

⁽³⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet 5. cikkének (2) bekezdése és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet 5. cikkének (2) bekezdése.

MELLÉKLET

Szerkesztési javaslatok ⁽¹⁾

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
--	--

1. módosítás

Az európai kockázattőke-alapokról szóló rendelettervezet 5. cikkének (2) bekezdése

„(2) A kockázattőkealap-kezelő a minősített kockázattőke-alap szintjén nem vesz fel kölcsönt, nem bocsát ki hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, nem vállal garanciát, és nem alkalmaz olyan módszert, amely akár pénz- vagy értékpapírkölcsönök, akár származékos pozíciók felvétele útján vagy bármely más módon növelné az alap kockázatát.”	„(2) A kockázattőkealap-kezelő a minősített kockázattőke-alap szintjén nem vesz fel kölcsönt, nem bocsát ki hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, nem vállal garanciát, és nem alkalmaz olyan módszert, amely akár pénz- vagy értékpapírkölcsönök, akár származékos pozíciók szerveződések felvétele útján vagy bármely más módon növelné az alap kockázatát.”
--	--

Magyarázat

A származtatott ügyletekben való részvétel szolgálhat fedezeti célokat is, mely esetben csökkentené, nem pedig növelné a kockázati kitettséget. Így – miközben az EKB megjegyzi, hogy a javasolt megfogalmazás a 2011/61/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének v) pontjában szereplő fogalom meghatározásból ered – javasolt a „származékos pozíciók” kifejezésnek a „származtatott szerződések” kifejezéssel való felváltása, a többi hatályos vagy javasolt uniós jogszabálynak megfelelően: pl. a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló, 2012. március 14-i 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾, a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾, és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról ⁽⁴⁾, illetőleg a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslat ⁽⁵⁾.

2. módosítás

Az európai kockázattőke-alapokról szóló rendelettervezet 6. cikke

„A kockázattőkealap-kezelők a minősített kockázattőke-alap befektetési jegyeit és részvényeit kizárólag olyan befektetők részére forgalmazzák, amelyek a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének I. szakasza szerinti szakmai ügyfeleknek minősülnek, vagy amelyek a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének II. szakaszával összhangban, kérésre, szakmai ügyfélként kezelhetők, vagy egyéb befektetők részére, amennyiben.”	„A kockázattőkealap-kezelők a minősített kockázattőke-alap befektetési jegyeit és részvényeit kizárólag olyan befektetők részére forgalmazzák, amelyek a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének I. szakasza szerinti szakmai ügyfeleknek minősülnek, kivéve, ha őket kérésre kezelik nem szakmai ügyfélként , vagy amelyek a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének II. szakaszával összhangban, kérésre, szakmai ügyfélként kezelhetők, vagy egyéb befektetők részére, amennyiben kockázati tőke alap az alábbi összes feltétel teljesül. ”
---	--

Magyarázat

Az európai kockázattőke-alapokról szóló rendelettervezet 6. cikke a „2004/39/EK irányelv II. mellékletének I. szakasza szerinti szakmai ügyfelek”-re hivatkozik. Nem egyértelmű, hogy milyen rendszer vonatkozna azokra a szakmai ügyfelekre, melyeket kérésre nem szakmai ügyfélként kezelnek ugyanezen rendelkezés alapján. A félreértés megelőzésére a javasolt módosítás hozzáigazítja a szakmai ügyfél fogalmát a 2004/39/EK irányelv II. mellékletében szereplő fogalom meghatározáshoz.

Ezen túlmenően a rendelet lehetővé teszi az európai kockázattőke-alap más olyan befektetők részére történő forgalmazását, akiknek rendelkezniük kell „az ilyen alapok által hordozott kockázatok vállalásához szükséges tudással, tapasztalattal és képességekkel” ⁽⁶⁾. Noha az EKB megítélése szerint ezek a kritériumok megadják a szükséges befektetővédelmet, javasolja annak biztosítását, hogy az összes kritérium kötelező legyen.

⁽¹⁾ Az európai kockázati tőkealapokról szóló rendelettervezet módosításai a szükséges módosításokkal vonatkoznak az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendelettervezet megfelelő rendelkezéseire is.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾**3. módosítás**

Az európai kockázati tőke-alapokról szóló rendelettervezet 10a. cikke (új)

Jelenleg nincs szöveg.

„10a. cikk**Letétkezelő**

1. A kockázati tőke-alapkezelő az általa kezelt minden alap vonatkozásában biztosítja, hogy e cikknek megfelelően egyetlen letétkezelő kerüljön kijelölésre.
2. A letétkezelő a 2011/61/EGK irányelv 21. cikkében meghatározott intézmény.
3. Az (1) bekezdés egységes alkalmazásának biztosítása érdekében az EÉPH szabályozástechnikai standardtervezeteket dolgoz ki az európai kockázati tőke-alap letétkezelői feladata ellátásának feltételei meghatározása érdekében. Az EÉPH az említett szabályozástechnikai standardtervezetet e rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül benyújtja a Bizottsághoz. A Bizottság hatáskört kap az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardok tervezetének az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkének megfelelő elfogadására.”

Magyarázat

A befektetővédelem erősítése érdekében az EKB javasolja a letétkezelő kinevezésének konkrét előírását, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvben ⁽⁷⁾ és a 2011/61/EU irányelvben ⁽⁸⁾ elfogadott keretnek megfelelően. Mindazonáltal az itt javasolt egyszerűsített rendszer célja annak biztosítása, hogy az ebből eredő valamennyi kötelezettség összhangban álljon az alap jellegével és méretével.

4. módosítás

Az európai kockázati tőke-alapokról szóló rendelettervezet 21. cikkének (1) bekezdése

„(1) Az illetékes hatóságok és az EÉPH együttműködik egymással minden olyan esetben, amikor az e rendelet szerinti feladataik elvégzéséhez szükséges.”

„(1) Az illetékes hatóságok és az EÉPH együttműködik egymással, **és adott esetben az Európai Rendszerkockázati Testülettel** minden olyan esetben, amikor az e rendelet szerinti feladataik elvégzéséhez szükséges.”

Magyarázat

Az EKB javasolja a 2011/61/EU irányelv 50. cikkével való összhangot, mely szerint az EÉPH és az illetékes hatóságok együttműködésének adott esetben ki kell terjednie az ERKT bevonására is.

5. módosítás

Az európai kockázati tőke-alapokról szóló rendelettervezet 22. cikkének (2) bekezdése

„(2) A tagállamok illetékes hatóságai és az EÉPH információcserét folytathatnak az e rendelettel vagy egyéb, a kockázati tőke-alap-kezelőkre és a minősített kockázati tőke-alapokra alkalmazandó uniós joggal összhangban.”

„(2) A tagállamok illetékes hatóságai és az EÉPH információcserét folytathatnak az e rendelettel vagy egyéb, a kockázati tőke-alap-kezelőkre és a minősített kockázati tőke-alapokra alkalmazandó uniós joggal összhangban, **minden olyan esetben, amikor ez az ezen irányelv szerinti feladataik ellátásához szükséges, felhasználva e rendelet vagy a nemzeti jog szerinti hatáskörüket. Az illetékes hatóságok közlik az információkat a központi bankokkal – beleértve az Európai Központi Bankot és az Európai Rendszerkockázati Testületet – amennyiben ezen információk relevánsak feladataik ellátása szempontjából.**”

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg

Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾

Magyarázat

Ez biztosítaná, hogy a központi bankok – az EKB-t, illetve az ERKT-t is beleértve – megfelelően megkapják a feladataik gyakorlásához szükséges információkat.

(1) Bold in the body of the text indicates where the ECB proposes inserting new text. Strikethrough in the body of the text indicates where the ECB proposes deleting text.

(2) Az 1. cikk b) és c) pontja és a 2. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontja (HL L 86., 2012.3.24., 24. o.).

(3) HL L 145., 2004.4.30., 1. o., 2. cikk (1) bekezdésének i. alpontja és 4. cikk (1) bekezdése.

(4) COM(2010) 484 végleges. Az 1. cikk (1) bekezdése.

(5) COM(2011) 452 végleges. A 211. cikk (1) bekezdése, 240. cikk () bekezdése, 250. cikk (1) bekezdésének d) pontja, 273. cikk (4) bekezdése, 321. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a 335. cikk (4) bekezdése.

(6) Az európai kockázattitőke-alapokról szóló rendelettervezet (14) preambulumbekzdése

(7) HL L 302., 2009.11.17., 32. o., a 22–26. és a 32–36. cikk.

(8) 21. cikk.
